

Климова Поліна Олександрівна

аспірант кафедри менеджменту
у виробничій сфері

Петрова Інна Вікторівна

к.е.н., доцент

Донецький державний університет

управління

Україна, м. Донецьк

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СВІТОВИХ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

In the article the existent world models of corporate social responsibility are investigational and generalized the legal aspect of social responsibility in Ukraine.

Кожна країна впроваджує власну модель соціальної відповідальності, як правило, така модель є інтегрованою. Моделі різняться за складом учасників, нормативно-правовою базою, що регулює їх взаємовідносини, вимогами щодо розкриття інформації. З 2005 року в Україні триває розробка національної стратегії із корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), що здійснюється Центром розвитку КСВ за підтримки органів державної влади, громадських організацій, представників бізнес-середовища, профспілок, організацій споживачів, дослідницьких інституцій та наукових кіл [1].

В сучасній науковій літературі прийнято виділяти американську, британську, японську та європейську (континентальну) моделі КСВ.

Американська модель КСВ характеризується добровільними ініціативами, фінансуванням різноманітних проектів та програм, благодійністю, меценатством, спонсорською підтримкою. Дана діяльність заохочується суспільством та державою (а саме, компанії, які приймають активну участь у реалізації соціальних програм, звільнюються від ряду податків, що закріплено законодавчо) [2].

Японська модель КСВ, як відзначають дослідники проявляється в системі «довічного найму» та відповідних умовах управління персоналом, що говорить про те, що японська модель корпоративної соціальної відповідальності безпосередньо орієнтована на внутрішнє середовище підприємства. В Японії діють досить жорсткі вимоги до розкриття інформації, але не такі жорсткі, як у США [2].

Характерною особливістю європейської моделі на відміну від американської моделі КСВ, є її державне регулювання, в наслідок чого її визнають як приховану (латентну) форму КСВ. В Європі розроблено досить суворі правила розкриття інформації, але менш жорсткі, ніж американські [2].

Корпоративна соціальна відповідальність – це відповідальність компанії за вплив її рішень і дій на суспільство, навколишнє середовище шляхом прозорості та етичної поведінки, яка сприяє сталому розвитку, у т.ч. здоров'ю та добробуту суспільства; враховує очікування зацікавлених сторін; відповідає чинному законодавству та міжнародним нормам поведінки та інтегрована у діяльність організації і практикується у її відносинах [3].

На думку Л. Петрашко сьогодні в Україні сформовано ряд мотивуючих чинників становлення вітчизняної моделі КСВ [1]. Так з 2007 р. Україна приєдналась до розробки міжнародного стандарту ISO 26000 «Керівництво з соціальної відповідальності» шляхом призначення експертів та створення Національного дзеркального комітету. Навесні 2010 р. цей стандарт було визнано міжнародною спільнотою, проте він є обов'язковим. В свою чергу органи державної влади не можуть змушувати підприємства виконувати цей стандарт, і навряд чи він набуде значної популярності серед компаній України найближчим часом.

Поняття соціальної відповідальності в Україні відрізняється від західного насамперед тим, що переважна частина суб'єктів господарювання виконує лише те, що є обов'язковим на відміну від «добровільності» західного підходу [2].

Слід відзначити, що подальше впровадження концепції КСВ, можливе за рахунок соціального партнерства. Соціальне партнерство в свою чергу, має базуватися на взаємодії «трьох стовпів» соціуму: держави, бізнесу, профспілок та неурядових організацій громадянського суспільства. При цьому вони мають знаходитися в тісному діалектичному взаємозв'язку, взаємно доповнюючи, посилюючи, розвиваючи та підтримуючи один одного.

А отже необхідно забезпечити відповідну нормативно-правову базу, сформувані трьохсторонній підхід до реалізації КСВ на національному, галузевому, регіональному рівнях, сприяти запровадженню суб'єктами господарювання міжнародних стандартів КСВ.

Список використаних джерел:

1. Петрашко Л. Корпоративна соціальна відповідальність в українській бізнес практиці: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Мер_2011_1-2_7.pdf
2. Градюк Н. Сучасні моделі соціальної відповідальності підприємств: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/25_NNP_2011/Economics/10_91461.doc.htm
3. ISO – Management and Leadership Standards – ISO 26000 – Social Responsibility: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iso.org/sr>
4. Лебедев І. Корпоративна соціальна відповідальність: модель для України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kneu.kiev.ua/data/upload/publication/main/ua/717/fewgw.doc>